

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. III. Solutio objectionum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

eiendo actum charitatis ad quem tenetur, sed alium cum eo impossibile: suppono enim ex Tractatu de peccatis, non dari omissionem culpabilem, absque aliquo actu, eam antecedente, vel concomitante.

190. Confirmatur: Deus certo scit, quod si non conservaret creaturam in suo esse, statim redigeretur in nihilum; quoniam creatura seipsam conservare non potest, Creatore suo illam non conservate. Juxta illud Propheta Psal. 10. *Avertente autem te faciem, turbabuntur: auferes spiritum eorum, & deficiant, & in pulverem suum revertentur.* Ergo etiam scit, quod si ipse non conservet hominem in bono rationis, per aliquod auxilium speciale, ipsum preservans à peccato, homo ipse non conservabit se, sed infallibiliter peccabit: Ergo in decreto quò statuit non dare auxilium illud speciale, tali tempore, & loco quò homo tenetur bonum operari, & à tali vel tali peccato abstinere, certo scit, quod homo infallibiliter peccabit, ac deficiet à rectitudine rationis. Quare dicitur Psal. 80. *Dimisi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in adventionibus suis.* Quibus verbis significatur, Deo deferente peccatorem, per denegationem auxilij specialis, quod illi concedere non tenetur, illum infallibiliter peccaturum. Et in Concilio Arauf. 2. cap. 19. sic dicitur: *Natura humana, etiam si in illa integritate in qua est condita permaneret, nullo modo seipsam, Creatore suo non adjuvante, servaret.* Et Innocentius Papa Epist. 25. ad Concilium Carthag. *Quotidiana prestat ille remedia, quibus nisi freti confisque nitamur, nullatenus vincere humanos poterimus errores. Neesse est enim ut quò auxiliante vincimus, eò iterum non adjuvante vincamur.* Quò nihil clarius dicitur in favorem nostræ sententiæ. Denique D. Augustinus sæpe repetit, quòd *liberum arbitrium ad malum sufficit: ad bonum autem parum est, nisi adjuvetur ab omnipotenti bono.*

191. Secunda pars conclusionis, quæ asserit Deum supposito, decreto permittendi malitiam peccati, & positivè concurrendi ad illius entitatem, videre & contemplari omnia peccata futura, ut præsentia in mensura suæ æternitatis, constabit ex dicendis articulo sequenti; ubi ostendemus, omnia quæ futura sunt in aliqua differentia temporis, esse Deo præsentia in sua æternitate, non solum objectivè, & intentionaliter, ratione divinæ præscientiæ, quæ illa ab æterno cognoscit; sed etiam realiter & physicè, ratione suæ æternitatis, quæ propter suam infinitatem, ad omnia præsentia, præterita, & futura se extendit, eaque sinu suo vastissimo complectitur.

§. III.

Solutio objectionum.

192. Objiciunt in primis Recentiores. Ut aliquid habeat rationem medij ducentis in cognitionem alterius, debet habere certam, & infallibilem cum eo connexionem: Sed decretum permissivum, non habet certam & infallibilem connexionem cum peccatis futuris: Ergo in eo tanquam in medio, non potest Deus illa certo præscire. Major patet, Minor probatur. Decretum permissivum duo importat, scilicet propositum non impediendi peccatum, in quo inclu-

A ditur suspensio auxilij efficacis ad resistendum gravi tentationi, vel ad faciendum actum virtutis oppositum; & propositum concurrendi ad entitatem peccati, & dandi ex parte causæ primæ, omnia quæ sunt necessaria causæ secundæ ad agendum: Sed decretum permissivum, ut hæc duo importat, non habet infallibilem connexionem cum futuritione peccati: Ergo illud cum peccatis futuris, infallibilem connexionem non habet. Major constat, Minor quantum ad utramque partem probatur. In primis enim decretum permissivum non potest habere infallibilem connexionem cum peccatis futuris, ratione suspensionis & denegationis auxilij specialis, aliàs sequeretur, quòd voluntas sibi ipsi relicta, cum solo concursu generali, esset ex se determinata ad malum, quod est Manichæorum & Lutheranorum hæresis; sequeretur etiam, quòd voluntas humana, cum solo concursu generali, non posset operari aliquod opus morale bonum, quod est contra D. Thomam, & communem Discipulorum ejus sententiam. Probatur etiam quantum ad secundam partem. Si enim Deus haberet propositum, seu decretum prædeterminandi voluntatem creatam ad materiale peccati, sive ad actum qui hic & nunc non potest exerceri sine malitia, esset causa peccati: qui enim vult & causat aliquid, à quo malitia ita inseparabilis est, ut non possit poni sine illa, eam consequenter vult, & causat: sicut qui producit essentiam, causat proprietates, quæ cum ipsa connectuntur, & ad illam sequuntur infallibiliter.

Confirmatur: Ille qui removet columnam, à qua sustentatur lapis, vel qui subtrahit salem, quò carnes conservantur, censetur esse causa saltem moralis & indirecta casus lapidis, & corruptionis carniū: Ergo similiter, si Deus subtrahat homini auxilium efficax, ex cujus denegatione sequitur infallibiliter peccatum, & defectus in operando; erit causa, saltem moralis & indirecta, actūs mali & peccaminosi.

D Confirmatur amplius: Si affirmatio sit causa affirmationis, negatio erit causa negationis: Sed collatio gratiæ efficacis, est causa conservans hominem in bono rationis, & illum preservans à peccato: Ergo ejus subtractio, vel denegatio, erit causa peccati, & deviationis à recta ratione.

Ad objectionem respondeo, concessa Majori, negando Minorem; ad cujus probationem, nego similiter Minorem, quantum ad utramque partem. Ut enim supra ostendimus, decretum permissivum, quatenus importat propositum denegandi auxilium efficax ad vincendam tentationem, & vitandum peccatum, habet infallibilem connexionem cum malitia, & deformitate peccati, quæ ad talem denegationem infallibiliter consequitur: non consecutione physicā, & causalitatis, sed consecutione logicā & illationis, ut supra exposuimus. Similiter propositum concurrendi ad entitatem peccati, & dandi causæ secundæ omnia quæ sunt necessaria ad agendum, ac proinde applicationem ad actum, quatenus ens & actus est, habet infallibilem nexum cum entitate, & actualitate actūs mali, & peccaminosi, quæ à tali motione, & applicatione causatur, & quæ per se primò reducitur in ens per essentiam, & in actum purum, tanquam in primam causam: ut docet D.

KK

Thomas in 2. dist. 37. quæst. 2. art. 2. his verbis: *Sententia quæ docet actus peccatorum, nullo modo, nec etiam in quantum actus sunt, à Deo esse, propinquissima est errori duplici. Et Albertus magnus ibidem dist. 35. art. 7. relatâ opinione quorundam Theologorum sui temporis, qui existimabant actus malos, etiam in quantum actus, & entia, non esse à Deo, ut à prima causa efficiente, subdit. Hæc opinio quæ obrinuerat plures antiquorum, ferè cessit ab aula, & à multis modernorum reputatur hæretica. Et addit: Cum actus malus sit simpliciter actus, egrediens à potentia activa, perfecta secundum naturam, non egreditur ab ea, nisi secundum quod movetur à causa prima, alioquin sequeretur duo esse prima principia. Quibus verbis clarissimè docet, Deum movere & applicare causam secundam, ad producendam entitatem & actualitatem, quæ in actibus malis reperitur imbibita; & oppositam sententiam, tanquam Manichæorum errorem, reprobat & proscrit. Item Dominicus Soto in libris de Natura & Gratia, in ipso Tridentino editis, & à Legatis ejusdem Concilij approbatis, libro 1. cap. 18. sic habet. *Haud equidem differunt Theologi, entitatis (ita vocant) quæ est peccatum, Deum esse causam, eo efficientie genere, quod cuncta animantia & inanimata ad suas actiones naturales permover. Quibus verbis, non solum apertè docet Deum præmovere ad materiale peccati; sed etiam hanc fuisse, eo tempore quò scribebat, concordem & unanimum Theologorum sententiam, diserte proficitur.**

296. Ad probationem ergo primæ partis Minoris, nego utramque sequelam: licet enim, si Deus homini denegat auxilium efficax, vel speciale, ad vincendam tentationem; infallibiliter illi consentiat, & incidat in peccatum; non sequetur tamen, liberum ejus arbitrium esse ex se & ex sua natura, determinatum ad malum, & ad peccatum. Tum quia tunc ratione auxilij sufficientis, potest bene operari, & vitare peccatum. Tum etiam, quia (ut supra annotavimus) aliud est, liberum arbitrium esse defectibile ex se, & ex sua natura, & non posse seipsum conservare in bono rationis, Deo illum specialiter non conservante; & aliud, illud ex se & ex sua natura esse determinatum ad malum. Primum enim dicit solam defectibilitatem, & potentiam ad peccandum, quæ competit creaturæ rationali, ex eo quod est ex nihilo, & quia non est ipsa regula suarum operationum. Secundum verò importat in libero arbitrio naturalem determinationem ad malum, & ad peccatum, proveniente ab authore naturæ, vel à peccato primi parentis. Quæ est hæresis Manichæorum, & Lutheranorum, in Concilio Tridentino proscripita. Item ex eo quod ad denegationem auxilij efficacis ad resistendum gravi tentationi, sequatur infallibiliter consensus in peccatum, non rectè inferitur, voluntatem humanam cum solo concursu generali non posse elicere aliquod opus honestum & moraliter bonum, v. g. colere parentes, prudenter gubernare rem publicam, &c. ut enim hos aut similes actus exercere possit, non requiritur quod sine gratia, vel auxilio speciali ordinis naturalis, possit graves tentationes contra præcepta naturalia vel supernaturalia vincere; sed sufficit quod leves tentationes contra præcepta naturalia valeat superare: hoc

A autem homo, etiam in statu naturæ lapsæ, potest præstare sine gratia, seu auxilio speciali, cum solo generali Dei concursu, ut docent nostri Thomistæ in Tractatu de gratia.

Ad probationem secundæ partis ejusdem Minoris, in qua inferitur, quod Deus esset causa, & author peccati, si prædeterminaret hominem ad materiale illius, ad quod infallibiliter sequitur ipsa malitia, & deformitas. In primis dico, illam sequelam esse Pelagij, & Juliani, qui eodem discursu, & argumento olim utebantur, ad probandum in parvulis non esse peccatum originale, sic enim arguebat præcipuè Julianus. Deus est causa generationis hominis: Ergo si peccatum originale consequitur ad talem generationem, Deus erit causa peccati originalis; qui enim est causa alicujus, est etiam causa ejus quod consequitur ad illud. Cui argumento respondet S. Augustinus libro 3. contra eundem Julianum cap. 9. quod peccatum originale, non sequitur ad generationem, ut generatio hominis est, & secundum suam naturam; sed ut dicit ordinem ad primum parentem, qui voluntariè peccavit; etenim si Adam perseverasset in statu innocentia, fuisset vera generatio hominis, absque eo quod ex illa sequeretur peccatum originale. Et ita tale peccatum non est à Deo concurrente ad hominis generationem, sed à primo parente, qui totam naturam humanam, sua inobedientia maculavit. Idem etiam nos proportionaliter dicimus de peccato actuali, quod scilicet ejus deformitas & malitia moralis, non sequitur intrinsicè, & ex natura rei, ad actum v. g. blasphemæ, ut actus est, & ut habet rationem entis, & bonitatem transcendentem (sub qua solum ratione est à Deo prædeterminante) sed ut procedit à voluntate creata, operante difformiter ad regulas morum. Unde in ipsam voluntatem deficientem, & non in Deum efficientem, debet refundi malitia moralis & defectus peccati. Solutio est Sancti Thomæ questione 3. de malo, articulo 2. ad 2. Et in 2. sent. dist. 37. quæst. 2. art. 2. ad 2. quam prosequitur Capreolus ibidem art. 3.

Explicatur & illustratur hæc responsio & doctrina, triplici exemplo aptissimo. Primum sumitur ex D. Thoma locis citatis. Licet enim motus claudicationis procedat ab anima, tanquam à principio vitali, non solum simultaneè concurrente, sed etiam movente, & applicante tibiam; defectus tamen obliquitatis qui in illo contingit, non reductur in animam moventem, & vitaliter operantem; sed in tibiam motam, & deficientem, ac in organum læsum, & infirmum.

E Aliud exemplum adducit Dominicus Soto in libro de natura & gratia supra citato. Licet (inquit) scriba moveat, & applicet manum pueri ad scribendam, & ad exarandos, ac delineandos characteres; defectus tamen, ac deformitas, quæ in scriptione videtur, non attribuitur magistro moventi, & applicanti; sed discipulo deficienti, & ab ejus directione, & applicatione se subtrahenti.

Tertium exemplum est de Sacerdote consecrante hostiam propter sortilegium, aut alium malum finem: ille enim physicè movetur, & applicatur à Deo ad talem consecrationem; cum ad illam instrumentaliter tantum concurrat, & instru-

mentum priusquam operetur, debeat moveri, & applicari à causa principali, ut docent Philosophi 2. Phys. & constat in instrumentis artificialibus.

Sicut ergo Deus ita movet & applicat Sacerdotem ad talem consecrationem, ut supernaturalis est, quòd tamen ab illo non attingitur, nec causatur, quatenus est mala & sacrilega; sed sub hac ratione, totaliter in pravam intentionem ipsius Sacerdotis consecrantis reducitur. Ita similiter, quando Deus movet, & applicat voluntatem ad materiale peccati, ita in illo attingit entitatem, actualitatem, vitalitatem, & bonitatem transcendentalem, quæ pertinent ad ordinem physicum; ut ejus motio & concursus, nullo modo se extendat ad deformitatem & malitiam moralem.

Quia (ut alibi ostendimus) concursus Dei generalis præcisivus est, & respicit solam rationem entis, & existentie actualitatem, aliasque rationes ad ordinem physicum spectantes; non verò illas quæ pertinent ad ordinem moralem, inter quas est malitia, & deformitas actus peccaminosi; quæ proinde est extra spheram activitatis divinæ, & per se primò in causam moralem, & operantem difformiter ad regulas morum reducitur.

In tract. de volunt. Dei, disp. 8. art. 4.

199.

Secundò responderi potest, Quòd licet Deus causet materiale peccati, & prædeterminet voluntatem ad illud: non tamen propterea est causa malitiæ, & deformitatis, quæ ad illud consequitur: quia talis malitia & deformitas, non sequitur ad materiale materialiter sumptum; sed ad materiale formaliter consideratum, & quatenus fundat ipsam malitiam, & deformitatem; sub qua ratione, non est à Deo prædeterminante, sed à voluntate humana, ut subdita regulis morum, & ut liberè, ac moraliter operante.

Hæc responsio & doctrina illustrari potest exemplo relationis: Sicut enim ille non censetur causare relationem similitudinis, qui præcisè facit entitatem albedinis, quæ est ejus fundamentum materialiter sumptum; sed solum qui facit albedinem, ut in ratione specifica cum alia convenientem: ita similiter qui producit entitatem, substantiam, & bonitatem transcendentalem actus peccaminosi, non censendus est ponere fundamentum malitiæ moralis; sed ille solum, qui elicit talem actum, tanquam agens morale, & cum subiectione ad regulas morum, à quibus deflectitur.

200.

Tertiò responderi potest, quòd licet Deus prædeterminet ad materiale peccati, cum quo ipsa malitia, & deformitas habet indissolubile nexum, non tamen propterea est causa peccati: quia (ut latè exponemus Tractatu sequenti, quando agemus de divinis prædefinitionibus) Deus nunquam determinat voluntatem ad materiale peccati, nisi ut objectivè & in genere causæ materialis, & occasionalis determinatus ab eadem voluntate; quæ ex propria malitia & defectibilitate, prævidetur seipsam determinaturam ad formale, vel ad materiale formaliter sumptum, & quatenus fundat ipsam malitiam & deformitatem. Unde talis determinatio, & applicatio ad materiale, est à Deo veluti invito, & coacto, & solum tanquam à causa prima, & universali provifore, qui debet subministrare omnibus causis secundis, præsertim liberis, media necessaria ad agendum, & ad attingendam in suis operationibus, & effectibus, rationem entis, & actualitatem existentie & operationis (inter quæ media,

Tom. I.

A unum ex præcipuis, est applicatio ad actum) & qui debet etiam permittere aliquos defectus, non solum in ordine naturali, sed etiam in ordine morali; ut hinc magis relucent, & manifestetur perfectio suæ justitiæ, & misericordie, ac pulchritudo totius universi. Licet ergo voluntatem hominis applicet ad materiale peccati, quia tamen ad hoc movetur, & determinatur ab ipsa voluntate humana, seipsam prius naturà determinante ad ipsum formale, vel materiale formaliter sumptum (ut alibi latius exponemus) hinc sequitur malitiam, & deformitatem peccati, quæ ad illud materiale consequitur, non esse attribuendam Deo moventi, & applicanti, sed voluntati, illum objectivè, & materialiter determinanti ad talem motionem, & applicationem.

B Ex qua responsione, & doctrina, quam Joannes à S. Thoma, & Vincentius Baronius tradunt, & probabilem reputant Salmanticenses in Tractatu de voluntate Dei, omnes Adversariorum impetus, totaliter infringuntur, omniaque illorum tela, & sophismata, facillimè eluduntur.

Ad primam confirmationem respondeo primò retorquendo argumentum in Adversarios: peccatum enim non minùs infallibiliter sequitur ad denegationem gratiæ congruæ, quàm ad denegationem gratiæ efficaciæ & prædeterminantis: Ergo si Deus denegando auxilium efficacis, sit causa saltem moralis, & indirecta, cur homo labatur in peccatum, etiam denegando gratiam congruam, & ponendo eum in illis occasionibus & circumstantiis in quibus per scientiam mediam prævidit peccatum, etiam erit causa, saltem moralis & indirecta, cur incidat in peccatum.

Respondeo secundò, negando sequelam Majoris. Ut enim docet S. Thomas 1. 2. quæst. 79. art. 1. *Deus peccati causa (etiam indirectè) dici non potest, nec debet. Quia tamen si aliquibus non præbeat auxilium, quod si præberet, non peccarent; hoc totum facit, secundum ordinem suæ sapientiæ, & justitiæ; cum ipse sit sapientiæ, & justitiæ: unde non imputatur ei quòd alius peccet, sicut causa peccati. Sicut gubernator non dicitur causa submersionis navis, ex hoc quòd non gubernat navim: nisi quando subtrahit gubernationem,*

D *potens & debens gubernare. Quibus verbis clarissimè docet, quòd licet Deus subtrahat, & denegat homini auxilium speciale, ad cuius denegationem infallibiliter peccatum consequitur, non tamen propterea illud debet, vel potest Deo imputari, tanquam causa, etiam indirectæ, & per accidens; quia auxilium illud speciale, homini non tenetur concedere: ut autem id quòd sequitur ad defectum actionis, alteri imputetur, tria requiruntur: scilicet quòd possit, & debeat agere, & non agat; ut tradit idem S. Doctor 1. 2. quæst. 6. art. 3. in corpore, his verbis. *Non semper id quòd sequitur ad defectum actionis, reducitur sicut in causam in agens; ex eo quòd non agit: sed solum tunc cum potest, & debet agere. Si enim gubernator non posset navem dirigere, vel non esset ei commissa gubernatio navis, non imputaretur ei navis submersionis, quæ per absentiam gubernatoris contingeret.**

Eandem doctrinam tradit 1. parte quæst. 49. art. 2. ubi tertio loco sibi objicit simile argumentum ei quòd nobis opponunt Adversarij. Sic enim habet: *Sicut dicitur in 2. Phys. Idem est causa salutis navis & periculi: Sed Deus est causa salutis omnium rerum: Ergo ipse est causa omnis perditionis & mali.* Cui argumento sic respondet.

K x ij

In Tract. de volunt. Dei, disp. 8. art. 4. §. 12.

Disp. 10. dubio 7. §. 8. nu. 68. 201.

202.

Disp. 8. art. 4. §. 12.

*Ad tertium dicendum, quod submersio navis attri-
buitur naute ut cause; ex eo quod non agit quod re-
quiritur ad salutem navis. Sed Deus non deficit ab
agendo quod est necessarium ad salutem: unde non
est simile. Quam responzionem egregie illustrat
Caietanus ibidem, his verbis. Adverte quod tunc
tantum absentia cause agentis, dicitur causa defe-
ctus, quando debebatur presentia; & propterea
quia nunquam cum rebus debetur. Deus subtrahit
influxum, ideo non sequitur, proprie loquendo,
quod Deus sit causa defectuum, ex hoc solo quod
non facit: quamvis quandoque Scriptura ipsum
tali modo causam appellet, ut patet circa indura-
tionem Pharaonis.*

203. Ad secundam confirmationem patet respon-
sio ex dictis in precedenti: licet enim illud axioma,
si affirmatio est causa affirmationis, negatio est
causa negationis, verum habeat in ordine phy-
sico, & in causis naturalibus; non tamen semper
verificatur in ordine morali, & in causis liberis,
& moraliter operantibus, ut constat in exemplo
adducto gubernationis navis: quamvis enim ejus
directio & gubernatio sit causa salutis navis, il-
lius tamen defectus & carentia, non censetur ef-
fe causa submersionis illius, quando est pure ne-
gativa, sed solum quando est privativa; id est
quando subtrahit gubernationem, potens & de-
bens gubernare, ut loquitur D. Thomas supra re-
latus. Unde cum carentia auxilij efficacis, quate-
nus se tenet ex parte Dei, non sit privativa, sed
pure negativa, eo quod auxilia efficacis & spe-
cialia nemini dare teneatur, illa non est causa pec-
cati, nec deviationis a recta ratione: quamvis
ejus collatio sit causa salutis, & boni usus liberi
arbitrij.

204. Secundò responderi potest, quod quando affir-
matio est causa adæquata & totalis affirmationis,
negatio est etiam causa negationis: secus autem
si non sit causa totalis, nec operetur sine confor-
tio alterius; ut patet in defectu floritionis vel fru-
ctificationis in arbore, qui non in Solem, sed in
defectum virtutis generativæ plantæ reducitur;
quia Sol non est sola & totalis causa floritionis
aut fructificationis arboris, sed illa pariter cum
eo influit, eique cooperatur. Ita similiter, quia
gratia efficax & prædeterminans, non est causa
totalis (saltem totalitate causæ) bonorum no-
strorum operum, nec operatur sola, sed unâ cum
voluntate creata; quæ ipsi cooperatur: defectus
morales, qui in humanis operationibus contin-
gunt, non in carentiam & defectum ipsius gra-
tiæ, sed in vitium & deordinationem voluntatis
humanæ, deficientis & operantis difformiter ad
regulas morum, reducendi sunt.

§. IV.

Quorundam Recentiorum argumentum diluitur.

205. Objiciunt insuper quidam Recentiores, de-
cretum illud permissivum, in quo Thomi-
sta docent fundari præscientiam futurorum, esse
ritulum sine re, & speciosum subterfugium; cum,
posito decreto prædeterminante voluntatem ad
materiale peccati, non possit non sequi ipsa ma-
litia & deformitas. Unde sicut ille qui applicaret
ignem stupæ, vel qui amputaret caput homini,
ineptè diceretur permittere ejus mortem, vel stu-
pæ combustionem, quæ ex tali applicatione, &
abscissione capitis necessario sequuntur: ita in
sententia Thomistarum, ineptè Deus dicitur ha-
bere decretum permittendi peccatum, cum præ-

determinet ad materiale illius, ex quo non potest
non exurgere, & non progrediri ejus malitia
ac deformitas.

206. Respondeo hoc argumentum esse titulum sine
re, ac speciosum sophisma, quod in apparentia
aliquid difficultatis præ se fert, nullam tamen re-
ipsa continet. Ut enim Deus censetur permit-
tere malitiam & deformitatem peccati, cujus ma-
teriale prædefinit & prædeterminat, sufficit quod
stante tali prædefinitione & prædeterminatione,
homo retineat potentiam antecedentem ad non
peccandum, & possit in sensu diviso non elicere
illum actum ad quem prædeterminatur, & à quo
malitia (ut supponitur) est inseparabilis. Sicut
in sententia Adversariorum, licet Deus ponat ho-
minem in illis circumstantiis & occasionebus, in
quibus prævidit per scientiam mediam illum pec-
caturum, & in quibus non potest non peccare,
in sensu composito, & potentia consequenti
(aliàs, ut sæpe diximus, divina præscientia fal-
leretur) nihilominus, quia prout subest illis oc-
casionebus & circumstantiis, potentia anteceden-
ti, & in sensu diviso, potest non peccare, & non
ponere illum actum; Deus censetur permittere
tantum, & non velle malitiam peccati. Unde ad
exempla adducta, multiplex potest assignari dif-
paritas.

207. Prima est, quia combustio stupæ, & mors ho-
minis, consequuntur per se & ex natura rei, ad
applicationem ignis, vel abscissionem capitis,
quatenus sunt ab homine applicante, aut vulnus
lethale infligente. Malitia autem & deformitas
peccati (ut supra diximus) non consequitur ad
materiale illius, in quantum est à Deo, ut prima
causa efficiente, sed quatenus est à voluntate, ut
prima causa deficiente, & operante difformiter
ad regulas morum.

208. Secundò, In igne applicato, & in homine le-
thaliter vulnerato, remanet potentia anteceden-
s, & in sensu composito, ad non comburendum,
vel ad non moriendum: in homine verò præde-
terminato ad materiale peccati, remanet poten-
tia antecedens, ad non ponendum illud materia-
le, & à fortiori ipsum formale, ipsamque mali-
tiam, ac deformitatem, quæ ad illud conse-
quitur.

209. Tertiò, Ad applicationem ignis, & infligio-
nem vulneris lethalis, sequitur mors & combu-
stio stupæ, consecutione physica & causalitatis;
quia illa per se, & directè influunt in tales effe-
ctus: malitia verò, & deformitas peccati, non
sequitur ad denegationem auxilij efficacis, & ad
decretum permissivum, consecutione physica, &
causalitatis, sed consecutione tantum logica, &
illationis: quia illa non directè influit in actum
malum, sed se habet tantum tanquam removens
prohibens, ut antea exposuimus.

210. Quarto, Ille cui caput abscinditur, aut vulnus
lethale infligitur, non determinat, nec movet
percussorem, ut ei caput amputet, aut cum le-
thaliter vulneret: voluntas autem humana (ut
supra diximus) objectivè & materialiter movet,
& determinat Deum, ut cum illa concurrat ad
materiale peccati, eamque applicet ad producen-
dam in illo rationem entis, & actualitatem exi-
stentiæ & operationis, aliasque rationes perti-
nentes ad ordinem physicum, & divinam omni-
potentiæ per se primò correspondentes.

211. Demum inflictio vulneris lethalis procedit à
percussore, tanquam à causa particulari, & ope-
rante moraliter, & cum subiectione ad regulas